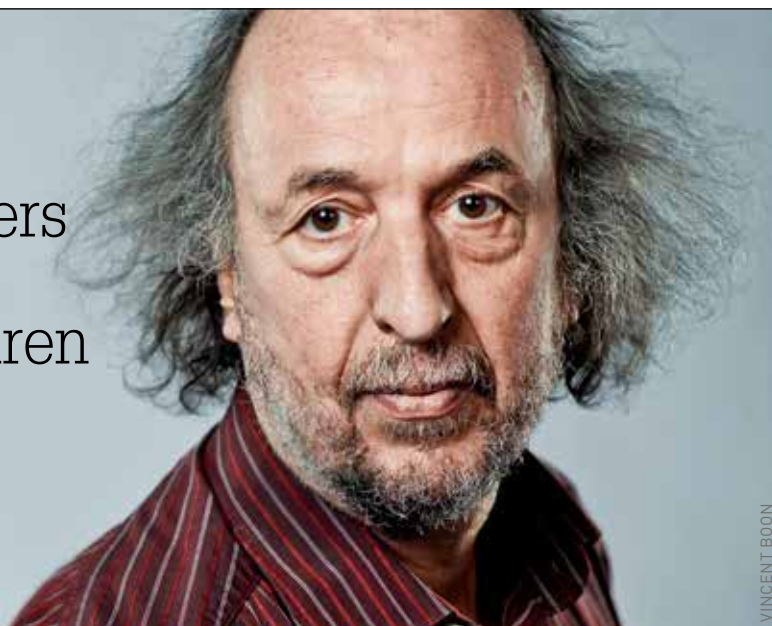

Luc Bonneux

Politieke rattenvangers beloven de bange, blanke verliezers muren

VINCENT BOON

Het jaar van de angst

Ik ben een kind van de Koude Oorlog, en – bij uitbreiding – van de wereldoorlog. Mijn papa is doodarm maar slim. De Kerk ziet in deze edelmoedige jongen een toekomstige priester, maar hij ontmoet tijdig het mooiste meisje van België. Zo wordt hij beroepsofficier. Goed en wel luitenant, valt Duitsland België binnen. Zijn compagnie wordt verpletterd. Mijn papa vlucht en organiseert het verzet. Slimme jongen, verdwijnt hij met Joodse ballingen en vluchtelingen waar ‘de Duits’ hem niet kan volgen: in het ondoorgroendelijke woud van de Belgische administratie. Zijn netwerk schept nieuwe identiteiten, verbergt mensen in de talrijke dorpjes en gehuchten van landelijk Limburg en Luik en beschermt hen met geweld. Bij zijn begrafenis word ik onverhoeds geconfronteerd met donkere mannen, Joden, van heinde en verre gekomen om hem de laatste eer te betuigen. Ik weet daar nauwelijks iets van. Mijn ouders hebben vijf jaren gruwel en angst uit hun leven willen scheuren. Officier in Duitsland tijdens de Blokkade van Berlijn, koopt mijn papa een auto. Zo kunnen mama en mijn broertje vluchten. Ik verschijn in dit verhaal tijdens de Cubacrisis, bijna acht. Het gesprek gaat over raketten. Spannend! Mijn moeder werpt een waarschuwende blik naar mijn vader. Het onderwerp verandert, de angst blijft. Als tiener had ik nooit verwacht ongeschonden het jaar 2000 te halen.

Maar de Muur valt, tussen Oost- en West-Duitsland, tussen Oost- en West-Europa. In 25 jaar (tussen 1989 en 2014) wint Polen zeven jaar aan levensverwachting en loopt drie jaar in op Nederland. Tsjechië doet het nog een jaar beter. Vrede en democratie betekenen zo veel meer voor de volksgezondheid dan porties

groenten en fruit en meters beweging. Begin deze eeuw verwoesten nihilistische moordenaars de Twin Towers in New York. De wereld is geschokt. Maar door wapengeweld in de VS sneuvelt jaarlijks het equivalent van zes zulke torens. Dagelijks worden 27 inwoners doodgeschoten. Bij Europese moord-door-vuur-wapencijfers zouden dat er twee zijn. Het is het verschil tussen individuele preventie, waar kinderen worden opgevoed in veilig wapengebruik, en een gezonde gemeenschap, waar wapenbezit het monopolie van de staat is.

2016 is een absoluut dieptepunt in mijn volwassen bestaan. Scholen en ziekenhuizen worden systematisch gebombardeerd en jagen miljoenen op de vlucht. Immorele hebzucht regeert banken en bedrijven. Politieke clowns verscheuren Groot-Brittannië en Europa. Een horrorclown verovert de nucleaire codes van het machtigste land ter wereld. Deze politieke rattenvangers beloven de bange, blanke verliezers muren en lokken hen met haat en leugens weg van de open maatschappij. Wat zij zullen oogsten is enkel meer geweld, een grotere kloof tussen rijk en arm en een hierdoor stagnerende levensverwachting.

Papa, een sterke jongen, mocht studeren van zijn straatarme ouders. In mei 1940, tegenover een oppermachtige vijand, gaf hij de hoop niet op. Hij bleef het schild van weerloze burgers. Wij zijn artsen. We hebben van onze ouders een prachtig vak mogen studeren. Vergeet het preventiegekleuter. Vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid zijn zo veel belangrijker voor de gezondheid van je mensen, van alle mensen. 2017 is een jaar van strijd: voor Europa, voor de open maatschappij, voor een ‘evidencebased’ wereldbeeld. *Wir schaffen das, collega's. Yes, we can.* ■